

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ЛУГАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА»**

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
ЕКОЛОГІЯ**

другого (магістерського) рівня вищої освіти

галузі знань 10 Природничі науки

за спеціальністю 101 Екологія

Освітня кваліфікація: магістр з екології

Форма навчання: денна, заочна

Термін навчання: 1 рік 4 місяці

**ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ
УНІВЕРСИТЕТУ**

Голова вченої ради



Віталій КУРИЛО

(протокол № 11 від 23 червня 2022 р.)

**Освітньо-професійна програма
вводиться в дію з 01 липня 2022 р.**

Проректор з науково-педагогічної роботи

Ярослава ЮРКІВ

(наказ № 93-ОД від 23 червня 2022 р.)

Полтава – 2022

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«ЕКОЛОГІЯ»

другого рівня вищої освіти
галузі знань 10 Природничі науки
за спеціальністю 101 Екологія
Освітня кваліфікація: магістр з екології
Форма навчання: денна, заочна
Термін навчання: 1 рік 4 місяці

ПОГОДЖЕНО

Декан факультету природничих наук



Наталія МАЦАЙ

22 червня 2022 р.

Завідувач кафедри садово-паркового господарства та екології



Юлія ГАВРИЛЮК

22 червня 2022 р.

Гарант освітньої програми



Ірина КИРПИЧОВА

22 червня 2022 р.

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія розроблена відповідно стандарту вищої освіти за спеціальністю 101 Екологія другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого та введеного в дію наказом від 04.10.2018 р. № 1066, до Закону України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII, Постанови Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», Постанови Кабінету Міністрів України від 30.12.2015 р. № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», Постанови Кабінету Міністрів України від 04 травня 2022 року № 1111-22 «Про затвердження професійного стандарту «Еколог»».

РОЗРОБНИКИ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ:

Гарант освітньої програми:

Кирпичова Ірина Валентинівна, кандидат біологічних наук, доцент кафедри біології та агрономії ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”.

Члени проєктної групи:

Мацай Наталія Юріївна, декан факультету природничих наук, кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри біології та агрономії ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”;

Блінкова Олена Ігорівна, доктор біологічних наук, професор кафедри садово-паркового господарства та екології ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”;

Сопов Дмитро Сергійович, доктор філософії, доцент кафедри географії ДЗ „Луганський національний університет імені Тараса Шевченка”;

Березенко Катерина Сергіївна, старший викладач кафедри садово-паркового господарства та екології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»;

Губська Ольга Петрівна, старший викладач кафедри садово-паркового господарства та екології ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка».

Програму обговорено на засіданні кафедри садово-паркового господарства та екології, протокол від «26» квітня 2022 р. № 12.

Програму схвалено на засіданні вченої ради факультету природничих наук, протокол від «27» травня 2022 р. № 10.

РЕЦЕНЗІЇ - ВІДГУКИ ЗОВНІШНІХ СТЕЙКХОЛДЕРІВ

Петрушка І. М. – доктор технічних наук, професор, завідувач кафедри екологічної безпеки та природоохоронної діяльності Національного університету «Львівська політехніка».

Мічкявічус Саулус – доктор наук, професор, декан природничого факультету

університету Вітовта Великого (Литва).

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 101 «Екологія» та перелік основних компетентностей, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти

1 - Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Державний заклад «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка», факультет природничих наук, кафедра садово-паркового господарства та екології
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Ступінь вищої освіти – магістр Спеціальність – 101 Екологія / 101 Ecology Освітньо-професійна програма – Екологія / Ecology
Офіційна назва освітньої програми	Екологія / Ecology
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1,5 роки
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію серія НД №1389664 від 09 жовтня 2017 року, рішення Акредитаційної комісії України від 02.03.2017 року протокол № 124. Термін дії сертифікату – до 01 липня 2022 р.
Цикл/рівень	НРК України - 7 рівень, FQ-EHEA –другий цикл, EQF-LLL - 7 рівень
Передумови	Умови вступу визначаються «Правилами прийому до ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»», затвердженими вченою радою університету.
Мова(и) викладання	українська
Термін дії освітньої програми	До 01 лютого 2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://luguniv.edu.ua/?page_id=61464
2 - Мета освітньої програми	
Формування у здобувачів вищої освіти загальних та фахових компетентностей для виконання професійних завдань та обов'язків освітнього, інноваційного характеру в галузі екології, охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та організаційно-управлінської діяльності в органах державної влади, підприємствах різної форми власності.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<i>Галузь знань:</i> 10 Природничі науки <i>Спеціальність:</i> 101 Екологія Програма пропонує комплексний підхід до вивчення питань у галузі екології, охорони навколишнього середовища та природокористування. Вона формує у магістрантів комплекс знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування через теоретичне та практичне навчання.

	<p><i>Об'єкт:</i> структура та функціональні компоненти екосистем різного рівня та походження; антропогенний вплив на довкілля та оптимізація природокористування.</p> <p><i>Ціль навчання:</i> формування у здобувачів вищої освіти комплексу знань, умінь та навичок для застосування в професійній діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування.</p> <p><i>Теоретичний зміст предметної області.</i> Поняття, концепції, принципи природничих наук, сучасної екології та їх використання для охорони навколишнього середовища, збалансованого природокористування та сталого розвитку.</p> <p><i>Методи, методики та технології.</i> Здобувач має оволодіти методами збирання, обробки та інтерпретації результатів екологічних досліджень.</p> <p><i>Інструменти та обладнання:</i> обладнання, устаткування та програмне забезпечення, необхідне для натурних, лабораторних та дистанційних досліджень будови та властивостей екологічних систем різного рівня та походження.</p>
Орієнтація освітньої програми	Програма освітньо-професійна. Структура програми передбачає динамічне та інтерактивне навчання. Спрямована на формування академічної та професійної кваліфікації в сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування; розвиток загальних і фахових компетентностей з акцентом на критичному мисленні та практичних навичках дослідження; компетентностей, необхідних для комунікації, співпраці, поширення інформації та подальшої професійної діяльності.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності у сфері екології, охорони навколишнього середовища та збалансованого природокористування та можливість подальшої професійної та наукової кар'єри здобувача. Освітні компоненти, які включені в програму орієнтовані на актуальні напрями екологічної діяльності, у тому числі у системі управління природоохороною діяльністю.
Особливості програми	Підготовка фахівця, який здатний на високому професійному рівні забезпечувати збереження, відтворення та раціональне використання природних ресурсів.
4 - Придатність випускників працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Згідно з чинною редакцією Національного класифікатора України: Класифікатор професій (ДК 003:2010) випускник з професійною кваліфікацією «еколог» може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами робіт може працевлаштуватися на посади з наступними професійними назвами робіт: 2149.2 Інженер з охорони навколишнього середовища 2149.2 Інженер з техногенно-екологічної безпеки 2211.2 Еколог 2211.2 Експерт з екології 2213.1 Молодший науковий співробітник (природно-заповідна справа) 2213.1 Науковий співробітник (природно-заповідна справа) 2213.1 Науковий співробітник -консультант (природно-заповідна справа) 2213.2 Інженер з охорони природних екосистем 2213.2 Інженер з відтворення природних екосистем 2213.2 Інженер з природокористування 2213.2 Фахівець з екологічної освіти

Подальше навчання	Продовження навчання за третім (освітньо-науковим) рівнем
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Найбільш поширеними методами навчання та викладання є проблемно орієнтовані лекційні, семінарські та практичні заняття; практична підготовка. Студентоцентроване, проблемно-орієнтоване навчання, ініціативне самонавчання. Акцент робиться на особистому саморозвитку, груповій роботі, умінні презентувати результати навчання, що сприятиме формуванню розуміння потреби й готовності до продовження самоосвіти протягом життя.
Оцінювання	Поточний контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній та письмовій формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу) на семінарських, практичних та лабораторних заняттях. Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/заліку проводиться в усній або письмовій формі, з подальшою усною співбесідою. Підсумкова атестація – підготовка та захист кваліфікаційної роботи.
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування при здійсненні професійної діяльності або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій, та характеризуються комплексністю і невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 02. Здатність приймати обґрунтовані рішення. ЗК 03. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК 04. Здатність розробляти та управляти проектами. ЗК 05. Здатність спілкуватися іноземною мовою. ЗК 06. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК 07. Здатність мотивувати людей та рухатись до спільної мети.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	ФК 01. Обізнаність на рівні новітніх досягнень, необхідних для дослідницької та/або інноваційної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 02. Здатність застосовувати міждисциплінарні підходи при критичному осмисленні екологічних проблем. ФК 03. Здатність до використання принципів, методів та організаційних процедур дослідницької та/або інноваційної діяльності. ФК 04. Здатність застосовувати нові підходи до аналізу та прогнозування складних явищ, критичного осмислення проблем у професійній діяльності. ФК 05. Здатність доводити знання та власні висновки до фахівців та нефахівців. ФК 06. Здатність управляти стратегічним розвитком команди в процесі здійснення професійної діяльності у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 07. Здатність до організації робіт, пов'язаних з оцінкою екологічного стану, захистом довкілля та оптимізацією природокористування, в умовах неповної інформації та суперечливих вимог. ФК 08. Здатність до самоосвіти та підвищення кваліфікації на основі інноваційних підходів у сфері екології, охорони довкілля та збалансованого природокористування. ФК 09. Здатність самостійно розробляти екологічні проекти шляхом творчого застосування існуючих та генерування нових ідей. ФК 10. Здатність оцінювати рівень негативного впливу природних та

	антропогенних факторів екологічної небезпеки на довкілля та людину.
7 - Програмні результати навчання	
Програмні результати навчання	ПР 01. Знати та розуміти фундаментальні і прикладні аспекти наук про довкілля.
	ПР 02. Уміти використовувати концептуальні екологічні закономірності у професійній діяльності.
	ПР 03. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції природознавства, сталого розвитку і методології наукового пізнання.
	ПР 04. Знати правові та етичні норми для оцінки професійної діяльності, розробки та реалізації соціально-значущих екологічних проектів в умовах суперечливих вимог.
	ПР 05. Демонструвати здатність до організації колективної діяльності та реалізації комплексних природоохоронних проектів з урахуванням наявних ресурсів та часових обмежень.
	ПР 06. Знати новітні методи та інструментальні засоби екологічних досліджень, у тому числі методи та засоби математичного і геоінформаційного моделювання.
	ПР 07. Уміти спілкуватися іноземною мовою в науковій, виробничій та соціально-суспільній сферах діяльності.
	ПР 08. Уміти доносити зрозуміло і недвозначно професійні знання, власні обґрунтування і висновки до фахівців і широкого загалу.
	ПР 09. Знати принципи управління персоналом та ресурсами, основні підходи до прийняття рішень в умовах неповної/недостатньої інформації та суперечливих вимог.
	ПР 10. Демонструвати обізнаність щодо новітніх принципів та методів захисту навколишнього середовища.
	ПР 11. Уміти використовувати сучасні інформаційні ресурси з питань екології, природокористування та захисту довкілля.
	ПР 12. Уміти оцінювати ландшафтне і біологічне різноманіття та аналізувати наслідки антропогенного впливу на природні середовища.
	ПР 13. Уміти оцінювати потенційний вплив техногенних об'єктів та господарської діяльності на довкілля.
	ПР 14. Застосовувати нові підходи для вироблення стратегії прийняття рішень у складних непередбачуваних умовах.
	ПР 15. Оцінювати екологічні ризики за умов недостатньої інформації та суперечливих вимог.
	ПР 16. Вибирати оптимальну стратегію господарювання та/або природокористування в залежності від екологічних умов
	ПР 17. Критично осмислювати теорії, принципи, методи і поняття з різних предметних галузей для вирішення практичних задач і проблем екології
	ПР 18. Уміти використовувати сучасні методи обробки і інтерпретації інформації при проведенні інноваційної діяльності.
	ПР 19. Уміти самостійно планувати виконання інноваційного завдання та формулювати висновки за його результатами.
	ПР 20. Володіти основами еколога-інженерного проектування та еколога-експертної оцінки впливу на довкілля.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Проектна група відповідає вимогам до професійної та академічної активності викладача за дисциплінами, професійна активність відповідає

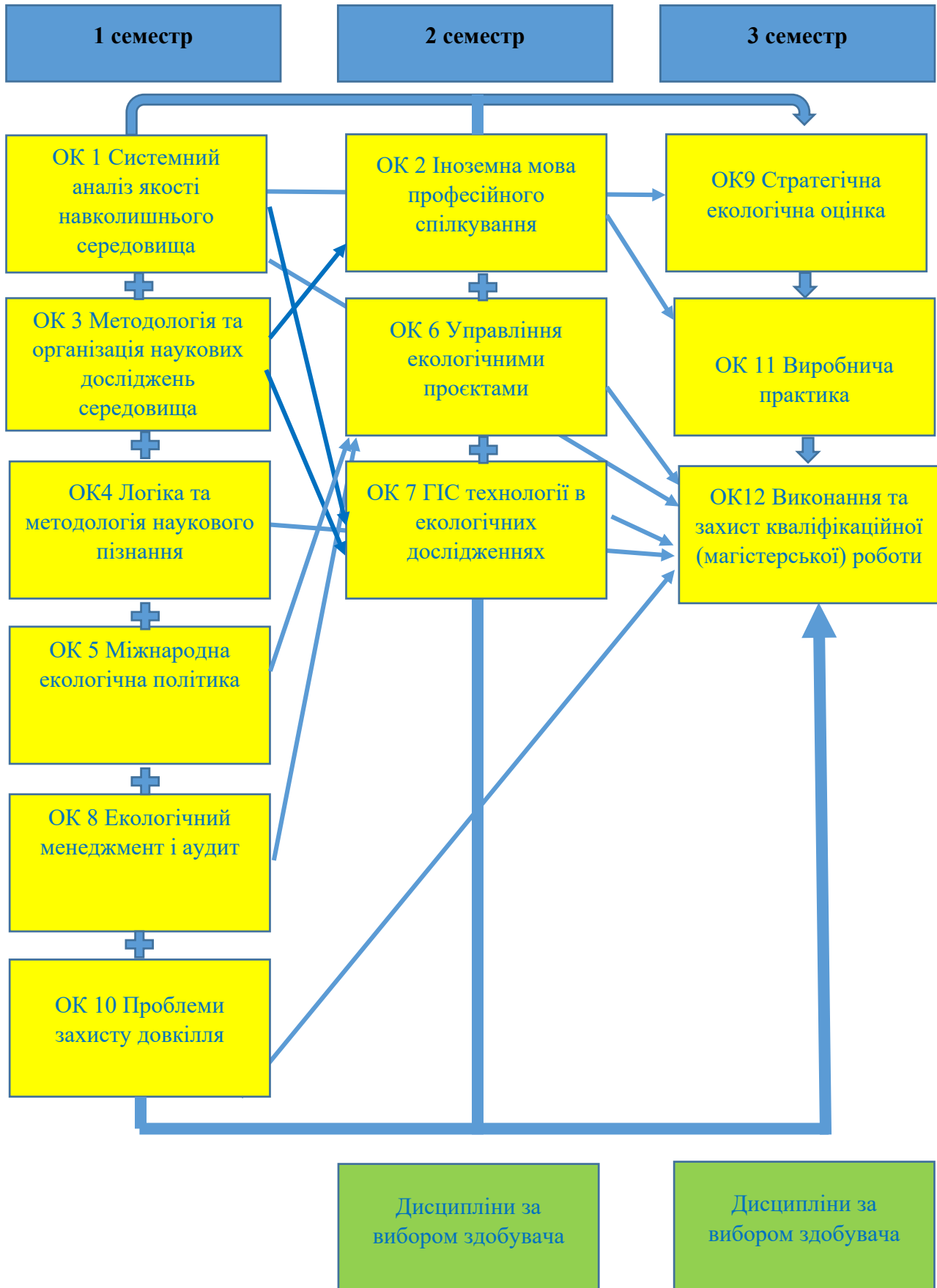
	<p>кадровим вимогам ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, систематично відбувається професійний розвиток викладачів. Науково-педагогічні працівники, залучені до викладання дисциплін освітньої програми мають наукові ступені та/або вчені звання, є визнаними професіоналами з досвідом практичної роботи за фахом.</p> <p>З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації та стажування, у т. ч. за кордоном та шляхом самоосвіти на платформах безкоштовних онлайн курсів, приймають участь у міжнародних конференціях, у т. ч. за кордоном.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Матеріально-технічне забезпечення відповідає ліцензійним вимогам щодо надання освітніх послуг у сфері вищої освіти.</p> <p>Наявність соціально-побутової інфраструктури: бібліотеки й читального залу; пунктів харчування, актового та спортивного залу, стадіону та спортивних майданчиків, медичного пункту.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення здійснюється із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій та включає: офіційний сайт ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка»; ресурси наукової бібліотеки університету; платформу «Освітній портал» ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» (http://do.luguniv.edu.ua).</p> <p>Навчально-методичне забезпечення передбачає наявність затверджених у встановленому порядку освітньої програми і навчального плану, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, робочих програм та силябусів з освітніх компонентів.</p>
9 - Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	На основі двосторонніх договорів між ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» та закладами вищої освіти України.
Міжнародна кредитна мобільність	На основі двосторонніх угод між ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» та закладами освіти країн партнерів
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних здобувачів вищої освіти здійснюється на загальних умовах з додатковою мовною підготовкою.

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП			
ОК 1	Системний аналіз якості навколишнього середовища	6,0	екзамен
ОК 2	Іноземна мова професійного спілкування	3,0	залік
ОК 3	Методологія та організація наукових досліджень	3,0	залік
ОК 4	Логіка та методологія наукового пізнання	3,0	екзамен
ОК 5	Міжнародна екологічна політика	6,0	екзамен
ОК 6	Управління екологічними проєктами	6,0	екзамен
ОК 7	ГІС технології в екологічних дослідженнях	6,0	залік
ОК 8	Екологічний менеджмент і аудит	6,0	екзамен
ОК 9	Стратегічна екологічна оцінка	3,0	екзамен
ОК 10	Проблеми захисту довкілля	3,0	залік
ОК 11	Виробнича практика	9,0	диф. залік
ОК 12	Виконання та захист кваліфікаційної (магістерської) роботи	12,0	підсумкова атестація
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		66,0	
Вибіркові компоненти ОП			
Вибіркові освітні компоненти циклу загальної підготовки		6,0	залік
Вибіркові освітні компоненти циклу професійної підготовки		18,0	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		24,0	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОП



3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів вищої освіти освітньої програми спеціальності 101 «Екологія» здійснюється у формі захисту кваліфікаційної магістерської роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня магістра із присвоєнням освітньої кваліфікації: магістр з екології.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання комплексної проблеми у сфері екології, охорони довкілля та/або збалансованого природокористування, що супроводжується проведенням досліджень та/або застосуванням інноваційних підходів. Основні результати кваліфікаційної роботи апробуються, публікуються та перевіряються на плагіат. Кваліфікаційна робота розміщується у репозиторії Університету.
Вимоги до публічного захисту (демонстрації)	Захист кваліфікаційної роботи відбувається прилюдно на засіданні Екзаменаційної комісії з атестації здобувачів вищої освіти.

4. Система внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У ДЗ «Луганський національний університет імені Тараса Шевченка» розроблено Стандарти забезпечення якості освіти і функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне опитування здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких опитувань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожним освітнім компонентом;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національною агенцією із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національною агенцією із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

6. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПР) відповідними компонентами освітньої програми

	ОК 1	ОК 2	ОК 3	ОК 4	ОК 5	ОК 6	ОК 7	ОК 8	ОК 9	ОК 10	ОК 11	ОК 12
ПР 01	■										■	
ПР 02	■										■	
ПР 03			■	■	■							
ПР 04					■	■						
ПР 05						■						
ПР 06			■				■				■	■
ПР 07		■										■
ПР 08											■	■
ПР 09						■		■			■	
ПР 10	■									■		
ПР 11							■				■	■
ПР 12	■											
ПР 13								■	■			■
ПР 14						■		■	■			
ПР 15						■				■		
ПР 16									■			■
ПР 17			■	■							■	■
ПР 18											■	■
ПР 19			■								■	■
ПР 20										■	■	